

Predikan på Septuagesima 9 feb 2020 i Västerorts kyrkan

Salomos vishet kapitel 11, vers 22-26

Som vågens minsta vikt är hela världen för dig, som en droppe av morgonens dagg, där den faller ner på jorden. Men du är barmhärtig mot alla, därför att du förmår allt, och du överser med människornas synder, för att de skall omvända sig. Du älskar allt som finns till och avskyr ingenting av det du skapat, ty du skulle aldrig ha gett gestalt åt något du hatade. Hur skulle något ha kunnat bestå mot din vilja? Hur hade det kunnat bevaras om det inte hade kallats till liv av dig? Du skonar allt därför att det är ditt, du härskare som älskar allt levande...

Visst är det något annorlunda och ändå igenkännbart i den här texten. Annorlunda... för både gamla och nya testamentet har generellt ett mer anklagande anslag mot människan så att hon ska vända sig till Gud. Igenkännbart... för det är så vi vill känna det och kanske också gör utan att vi vet om vi egentligen får.

Gud är kärleksfull, nådefull och barmhärtig... och överseende med våra fel och brister FÖR att vi ska vända oss till Gud.

Jag brukar inte vilja välja att predika över den gammaltestamentliga läsningen. Dels för att evangelieberättelserna på nåt sätt kommer närmast verklighet, människa och Gud. Men också för att gamla testamentet många gånger är förlegat. Det har varit, vi har lämnat stora delar av det bakom oss. *Se något nytt har kommit* i berättelserna om Jesus Kristus.

Inför den här söndagen läste jag i vanlig ordning evangelietexten först och tänkte att den inte svarade mot en igenkännbar verklighet i sitt prat om Härlighetens tron, världens återfödelse, lärjungar sittandes på tolv troner och dömandes Israels tolv stammar.

Och så i långt mer än en antydning kommer detta att det viktigaste är att lämna allt för att följa Jesus; hus, bröder, systrar, far, mor, barn och åkrar. Och på det lärjungarnas ängslan; Vi då, vi som har lämnat allt för att följa dig, har vi gjort det förgäves, det var ju knappt nåt vi ville göra vad får vi för det?

Men, tänkte jag, det är klart att det ska gå att säga nåt om den. Och så skulle jag bli tvungen att ännu en gång omtolka, ifrågasätta, en bibelberättelse för att komma bakom berättelsen och hitta angelägenheten. Kanske nåt om Att lämna allt TILL Gud, till Jesus, snarare än att lämna allt FÖR Jesus.

Men jag kan känna mig lite trött på sånt, hur nödvändigt det än kan vara.

För att inte tala om episteltexten från Paulus brev till Filipperna. Allt som förut varit viktigt har blivit oviktigt, allt det som livet rymt kastar jag på soptippen för Jesu skull. *Bröder, jag menar inte att jag har det i min hand, men ett är säkert: jag glömmer det som ligger bakom mig och sträcker mig mot det som ligger framför mig och löper mot målet för att vinna det pris där uppe som Gud har kallat oss till genom Kristus Jesus.*

Visst hängivenhet kan vara fint men det där är ju närmast dumdristigt och väldigt världsfrånvänt och med ett mått av förakt för det vanliga livet.

Och så... så läste jag texten ut Salomos Vishet och blev bara rakt igenom glad!

Varför har jag inte läst den förut? Och vad gör den i Gamla testamentet med alla lagar, krig, stränghet och elände.

Jo, vi har ju inte haft del av den så som vi har nu mer än knappt 20 år. Salomos Vishet är ju en av de 11 bibelböcker som tidigare kallats

Apokryfer, eller som det står i våra Biblar idag; tillägg till Gamla Testamentet. Historiskt har de både i den judiska och kristna traditionen diskuterats flitigt. De är skrivna de sista århundradena före vår tidräkning. De är skrivna på grekiska. Dessa både fakta är två orsaker att de inte riktigt har platsat. Gamla testamentet är ju skrivet på hebreiska. Hur som helst så har de alltid funnits. Jag har någonstans en liten samlingsskrift, som jag fick när jag var barn, med Apokryferna. Jag levde länge och väl med en känsla av att de var bara nästan som en bibel och det är väl en ganska bra beskrivning av hur de har hanterats över tid. Att de finns med i vår Bibel som den är översatt och sammanställd efter år 2000 är både bra och utmanande. På många håll i dessa böcker är språket vackrare och bilderna fler.

Och så idag, på temat Nåd och Tjänst och i min val-rörelse när det kommer till vilken text som är utgångspunkt för predikan så hamnade vi alltså i Salomos Vishet. Den är ju skriven långt efter kung Salomos tid men författarna, vilka de nu var, gav boken status då man lät den luta sig mot giganten Salomo.

Vi lyssnar på texten en gång till. Nu när vi vet lite mer om den... *Som vågens minsta vikt är hela världen för dig, som en droppe av morgonens dagg, där den faller ner på jorden. Men du är barmhärtig mot alla, därför att du förmår allt, och du överser med människornas synder, för att de skall omvända sig. Du älskar allt som finns till och avskyr ingenting av det du skapat, ty du skulle aldrig ha gett gestalt åt något du hatade. Hur skulle något ha kunnat bestå mot din vilja? Hur hade det kunnat bevaras om det inte hade kallats till liv av dig? Du skonar allt därför att det är ditt, du härskare som älskar allt levande,*

Du överser med människornas synder för att de skall omvända sig.
Du älskar allt som finns till och avskyr ingenting av det du har skapat.
Du skonar allt därför att det är ditt du härskare som älskar allt levande,

Och där är det i våra biblar ett kommatecken som blivit en punkt i Evangelieboken. Efter kommatecknet står det i den första versen av kapitel 12... *ty din oförgängliga ande finns i allt.*

Jag blir alldeles varm och glad nu igen när jag läser dessa rader. Och jag tänker Det är ju denna Gud jag känner, känner för och tror på. Det är denna Gud jag vill förmedla till andra och skulle önska att varje människa kunde luta sig emot. Luta sig emot utan att först bli nedslagen i marken och krossad för alla fel och brister, tillintetgjord som syndare för att få del av nåden. Vi är mer än nödvändigt medvetna om våra fel och brister och vi vet att vi för livets skull, för andras och för vår egen skulle behöver göra något åt det som är fel. Men vi vill vara älskade mitt i skiten, vi vill vara älskade mitt i skiten. Och Salomos vishet drabbar oss idag med en sådan kärlek som slår undan benen på allt vad tillkortakommanden, nedsabling, förminskande säger.

Utgångspunkten, mina vänner, är denna Vi är älskade av Gud, inte trots allt och inte tack vare... Vi är älskade av Gud för Gud har skapat allt levande, Gud vill allt levande, Gud är i allt levande.

Jag fattig syndig människa, som vi är lärda att se på oss själva, får stiga åt sidan och istället får *Jag älskad levande människa* stiga fram. Smaka på orden *Jag älskad levande människa*.

Hade vi sammanställt Bibeln idag så hade nog inte bara Salomos vishet med självklarhet kommit med, utan säkert en och annan text av Astrid Lindgren. Just nu tänker jag på den underbara sången från drängen Alfred i Emil i Lönneberga; Fattig Bonddräng. Som hämtad ur Salomos vishet men med Astrid härliga språk och Gud som älskar, förstår, överser och älskar igen:

*Jag är fattig bonddräng, men jag lever ändå.
Dagar går och kommer, medan jag knogar på.
Harvar, sår och plöjer, mockar, gräver och bär.*

*Går bak mina oxar, hojtar visslar och svär.
Jag är fattig bonddräng, och jag tuggar mitt snus.
Och när lördag'n kommer, vill jag ta mig ett rus.
Sen, när jag blivit livad vill jag tampas och slåss.
Vila hos en flicka vill jag också, förstås.*

*Sen, så kommer söndag'n, och då vill våran präst,
att jag ska i kyrkan, men då sover jag mest.
Prästen kan väl sova hela måndagen men,
för en fattig bonddräng, börjar knoget igen.*

*Så går hela veckan, alla dagar och år.
Jag går med min lie, och jag plöjer och sår.
Jag kör mina oxar och jag hässjar mitt bö.
Harvar, gnor och trölar, och till sist ska jag dö.*

*Står där, fattig bonddräng invid Himmels port.
Lite rädd och ledsen för de synder jag gjort.
Man ska inte suppa, hålls med flickor och slåss.
Herren, Gud i Himlen, är väl missnöjd förstås.*

*Men, då säger Herren: Fattig bonddräng, kom hit.
Jag har sett din strävan och ditt eviga slit.
Därför, fattig bonddräng, är Du välkommen här.
Därför, fattig bonddräng, skall Du vara mig när.*

*Äh, jag, fattig bonddräng står så still inför Gud.
Och sen klär han på mig den mest snövita skrud.
Nu Du, säger Herren, är ditt arbete slut.
Nu Du, fattig bonddräng, nu får Du vila ut.*

Vi ber: Gud...som vågens minsta vikt är hela världen för dig, som en droppe av morgonens dagg, där den faller ner på jorden. Men du är barmhärtig mot alla, därför att du förmår allt, och du överser med människornas synder, för att de skall omvända sig. Du älskar allt som finns till och avskyr ingenting av det du skapat, ty du skulle aldrig ha gett gestalt åt något du hatade. Hur skulle något ha kunnat bestå mot din vilja? Hur hade det kunnat bevaras om det inte hade kallats till liv av dig? Du skonar allt därför att det är ditt, du härskare som älskar allt levande, ty din oförgängliga ande finns i allt.

Amen

Vi sjunger psalm 31a